

Forbrugsforeningerne, maaske snarest kunde føre til, at vi fik ikke saa ganske saa Brugsforeninger flere, idet det er saadan for Ojeblikket, at der ikke er saa Steder, hvor man gør Indkøb saa af et. saa af andet i Fællesskab, og jeg skønner ikke, at disse Indkøb kunde fortsættes, naar dette Forslag blev til Lov, uden at man maatte danne en Forbrugsforening af den Grund. Jeg skal blot nævne et Par Eksempler. Det er ikke ualmindeligt, at man ved Andelsmejerier indkøber Foderstoffer i Fællesskab; det er Tilfældet ved det Mejeri, hvor jeg er Andels-haver, og jeg ved adskillige Mejerier, hvor det ogsaa er Tilfældet, at man indkøber sine Foderstoffer eller enkelte Ting paa Foderstofvæsenets Omraade i Fællesskab og saa selvfølgelig uddeler det. Dette Indkøb i Fællesskab er aldeles ikke indrettet paa at gaa nogen forbi eller unddrage nogen som helst det, at kunne deltage i en saadan Forretning. Nej, Grunden til, at man gør det, er netop den, at man ønsker at saa efterundersøgt, efteranalyseret de Stoffer, man løber. Man løber dem i Fællesskab, fordi man, naar man har købt et saa stort Parti, er i Stand til at saa Efterundersøgelsen foretaget, uden at det koster den enkelte ret meget. Naar Smaapartier blive købt hver for sig, kan den enkelte ikke saa foretaget denne Efterundersøgelse, men netop denne Efterundersøgelse lægger man saa megen Bægt paa — og jeg tror, det er rigtigt, at man gør det — at man ikke vil bort fra det samlede Indkøb, selv om det ogsaa er forbundet med noget mere Besvær og ogsaa med flere Udgifter, at fortsætte med det. Hvis man derfor ikke kunde fortsætte med dette samlede Indkøb og denne samlede Uddeling uden igennem en Forbrugsforening, vil man sikkert danne en saadan. Det andet Eksempel, jeg vil nævne, er noget, som ogsaa finder Sted mange Steder i Landet, nemlig Fællesskøb af Markfrø, Kloverfrø o. s. v. Det er f. Eks. Tilfældet i den Landboforening, hvor jeg har den Ære at være Formand, at vi foretage hvert aarligt Markfrøindkøb i Fællesskab. Stulde et saadant Indkøb for Fremtiden ikke kunne finde Sted i Fællesskab uden gennem en Forbrugsforening, vil det føre til, at man opretter en Forbrugsforening, fordi den Sikkerhed, man vinder gennem dette Fællesskøb, ikke saa meget det, at man maaske kan opnaa at saa det lidt billigere, men den Sikkerhed, man opnaar ved at saa det efteranalyseret for at se, hvad det er for en Vare, før man saar det i Jorden, har saa stor Betydning, at jeg tror, det er en Ting, som man ikke saa let saar Folk

bort fra. Men hvis dette Forslag blev til Lov, fik vi i hvert Tilfælde det Særlynt at se, at saa skulle vi, fordi vi i Forening foretog et saadant Fællesskøb og uddelte de indkøbte Varer, aarlig aflægge et offentligt Regnskab og indrykke det i et af Politimesteren bestemt Blad. Jeg synes nok, at hvis der er noget Sted i det foreliggende Forslag, hvor der skinner nogen virkelig Uvilje igennem mod disse Fællesskøb og imod Forbrugsforeningerne, saa er det dette Sted, thi hvorledes vil det komme til at tage sig ud? Her er en vis bestemt, ganske lille Kred, som i Fællesskab har indkøbt en Del Varer og fordelt dem omkring til denne lille Kred, til disse saa private Folk, og fordi man har gjort det, skulde disse ganske saa private Mænd aflægge et offentligt Regnskab, og dette Regnskab skal maaske aflægges i en Avis, som ingen af de Herre, der have været med til dette Fællesskøb, nogenstunde faar at se, thi man ved jo aldeles ikke, hvad det bliver for et Blad — ja det skal selvfølgelig være et stedligt Blad — i hvilket det behager Politimesteren, at man skal indføre et saadant Regnskab. Men der er en Ting til at bemærke over for et saadant Regnskab, som skal bekendtgøres, og det er, at det vil koste Penge, og det ganske betydeligt. Jeg er jo hverten Redaktør eller Bogtrykker, men jeg har den Mening, at man ikke fik et saadant Regnskab indført aarlig under ca. 50 Kr., og hvis det vilde medføre en saadan Udgift, saa var det jo en Bestatning, som man maatte udrette, og som de paagældende ikke vilde være meget tilfredse med. Med Hensyn til en ministeriel Bemyndigelse til Fritagelse fra et eller andet, som jo ogsaa er blevet draget stærkt frem her, skal jeg sige nogle ganske saa Ord og da egentlig kun disse: Jeg tror, at de mange forskellige Tilfælde, som findes i dette Forslag, hvor man henstiller til Ministerens Afgørelse at træffe anden Bestemmelse, fremkomme alene af den gode Grund, at man er gaaet saa vidt med Hensyn til Beskyttelse og Indskrænkninger, at man er nødt til at overlade til Indenrigsministeren at give de omtalte Bemyndigelser. Naar man gaar saa vidt, som man paa adskillige Punkter her er gaaet, ender man uvilkaarlig og absolut med, at man maa overlade til Ministeren i mange forskellige Tilfælde at dispensere fra Loven. Det Altsnit, som angaar Lav, Korporationer og Foreninger, er jo allerede omtalt, særlig af det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (B. Holm), og jeg kan i meget flutte mig til, hvad det ærede Medlem fremdrog. Ikke alene ser det grønt ud — det er ogsaa indrømmet fra anden Side, og det